

NEVELÉSTUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK

Indított specializáció:	Segítő-fejlesztő pedagógia
Képzési terület, képzési ág:	bölcsészettudomány
Képzési ciklus:	mester
Képzési forma (tagozat):	nappali
A szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Képzési idő:	4 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	120
Az összes kontakt óra száma:	1320
Specializációk:	Nevelési és oktatási kutatások Segítő-fejlesztő pedagógia
Szakfelelős:	Veressné dr. Gönczi Ibolya
Nevelési és oktatási kutatások:	Prof. dr. Pusztai Gabriella
Segítő-fejlesztő pedagógia:	Veressné dr. Gönczi Ibolya

A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. **A mesterképzési szak megnevezése:** neveléstudomány (Educational Science)
2. **A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése**
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles neveléstudomány szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Educational Scientist
3. **Képzési terület:** bölcsészettudomány
4. **A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok**
  - 4.1. **Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe:** a pedagógia, az andragógia, a közösség-szervező, a szociálpedagógia, a pszichológia, a konduktor, a tanító, az óvodapedagógus, a gyógypedagógus és a csecsemő- és kisgyermeknevelő alapképzési szak.
  - 4.2. **A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá:** azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
5. **A képzési idő félévekben:** 4 félév
6. **A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma:** 120 kredit
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 5 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit
7. **A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:** 142
8. **A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák**
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megfelelő tudással rendelkeznek a neveléstudomány művelése és alkalmazása területén. Képesek a köznevelésben és a felsőoktatásban, illetve az oktatásügyben kutatói és alkalmazói feladatokat ellátni, részt vállalni a rendszerszintű működtetés feladataiból, a kutatás és a fejlesztés terén feladatokat végezni, hazai és nemzetközi szakmai fórumokon a nevelésügy hazai eredményeit kommunikálni. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.
- 8.1. **Az elsajátítandó szakmai kompetenciák**
A neveléstudomány szakos bölcsész
a) **tudása**
Átfogóan ismeri a neveléstudomány és a hozzá kapcsolódó társ- és határtudományok legfontosabb hazai és nemzetközi elméleteit, összefüggéseit és probléma megoldási módszereit.

Ismeri a nevelés-oktatás elméleti modelljeinek hátterét, a különböző elméleti paradigmák evolúcióját, rendszerbe tudja foglalni a multi- és interkulturális pedagógia nemzetközi megközelítéseit.

Alaposan ismeri a neveléstudományi, társadalomtudományi kutatások kvalitatív és kvantitatív és kevert módszereit, eszközeit és ezek alkalmazási lehetőségeit és korlátait. Ismeri a kutatásra vonatkozó etikai normákat.

Tisztában van a neveléstudomány és határtudományai legújabb kutatási eredményeivel, a releváns pedagógiai innovációkkal, ezeket kritikusan elemzi, értelmezi.

Mély ismeretekkel rendelkezik a tanulásra vonatkozó tudományos elméletekben, ismeri a tanulás stratégiáit, módszereit, a tanulás és tanítás, nevelés támogatásának eljárásait, érti a tanulás különböző tereinek és környezeteinek szerepét az élethosszig tartó és az élet és kultúra minden területére kiterjedő tanulásban.

Átlátja a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismeri az oktatási rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit szakterülete és a hozzá kapcsolódó egyéb ágazati ellátó rendszerek működésének szabályozását és összefüggéseit.

Érti a kommunikáció általános elméleteit, alkalmazásának formáit vertikális és horizontális irányban

Érti az online kommunikáció fontosságát, ismeri a modern kommunikáció tereit, lehetőségeit.

Ismeri a neveléstudomány szaknyelvét anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

Ismeri a tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumok strukturális és tartalmi követelményeit. Tájékozott szakmájához kapcsolódó kompetenciákról, s egy munkavállalóval szembeni elvárások lehetőségeiről.

b) képességei

A neveléstudomány és társdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében, hazai és nemzetközi adatbázisok kezelésében releváns nézőpontok szerint képes választani, ezeket feladataiban felhasználni, önállóan alkalmazni.

Alkalmazza az interdiszciplináris modelleket, képes egy adott probléma több szempontú elemzésére, ami a reális helyzetértelmezést és a konkrét szituációkban történő hatékony alternatív megoldásokat is lehetővé teszi.

Elemzéseiben alkalmazza a multi- és interkulturális szemlélet összefüggéseit, ezeket kezdeményezően hasznosítja munkájában.

Képes összehasonlítani a kutatási eredményeket a pedagógiai gyakorlattal.

Képes gyakorlati implementációs javaslatokat megfogalmazni.

Képes kisebb önálló és csoportos kutatási projekteket tervezésére és kivitelezésére, biztonsággal és önállóan tudja használni a kvantitatív és kvalitatív kutatási módszereket, biztonsággal alkalmaz matematikai statisztikai eljárásokat.

Képes önálló szempontok szerint szakmai anyagok elkészítésére, kutatásai eredményeinek objektív bemutatására, elemzésére, és rövidebb szakmai tanulmányok önálló megírására.

A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével megfelelő képzési feltételek megteremtésére, valamint egyéni tanulási utak megtervezésének segítésére.

Képes értelmezni a szaktudományos vitákat, össze tudja hasonlítani a különböző álláspontok argumentumait, képes azokat interpretálni.

Képes szakmáját meghatározó dokumentumokat véleményezni, értékelni, intézményi szintű dokumentumokat összeállítani.

A lehetőségek és korlátok figyelembe vételével képes az intézmény szervezeti működésének kritikai elemzésére.

Magas szintű szakmai kommunikációra képes szóban és írásban, ehhez alkotó módon alkalmazza a web-es információszerezési technikákat. Képes egy idegen nyelven magas szintű szakmai szövegértelmezésre és alapszintű szakmai kommunikációra.

Differenciáltan és adaptívan kommunikál szakmai közegben, és pedagógiai szituációkban, szakmai kommunikációs helyzeteket képes irányítani, moderálni.

Képes pályázatokat önállóan kezdeményezni, tervezni, lebonyolítani, értékelni.

Képes szakmai közösséget építeni.

Pedagógiai szakmai tudását felhasználva, az adott munkahelye elvárásait figyelembe véve képes munkavállalói jogait érvényesíteni.

c) attitűdje

Szakmai identitásában fontosnak tartja a társadalomtudományi nézőpontot, nyitott a neveléstudomány interdiszciplináris megközelítésére.

Folyamatosan átértékeli saját viszonyulásait a társadalmi és kulturális különbségekhez, a kisebbségek helyzete iránti érzékenység és az emberi jogok tisztelete jellemzi. Fontosnak tartja szakmai munkájában a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó problémák figyelembe vételét, és magáévá teszi a méltányosság szemléletét.

Törekszik a széleskörű szakmai együttműködésre, a problémahelyzetekre nyitott és megfontolt, képes azok professzionális megítélésére.

Szakmailag megalapozott kritikai szemlélettel rendelkezik, és elkötelezett az érték- és tudásalapú szakmai elemzések iránt.

Kreatív megoldásokat keres adott témakörök mély megismerésére, a releváns kutatási módszerek alkalmazására, nyitott a kutatási kooperációra, felismeri a közös munka jelentőségét.

Értékelő, értelmező reflektivitással közelít a gyakorlat és elmélet kapcsolatához. Megalapozott szakmai kritikát fogalmaz meg, saját véleményét meggyőzően és szabatosan fejt ki, szakmai vitákban érvelni tud.

Képviseli a kommunikáció jelentőségét a pedagógiai és szakmai munkában, fontosnak tartja az informatikai eszközök adta lehetőségek kihasználását, elkötelezett idegen nyelvi képességeinek folyamatos fejlesztése mellett.

Elkötelezett a folyamatos szakmai fejlődés terén, törekszik a szakmáját, szakterületét érintő kérdések folyamatos követésére, ezért különösen nyitott az új szakmai eredmények megismerésére, munkájában való hasznosítására és azok értékelésére.

Motivált, kezdeményező innovatív fejlesztésekben, kezdeményező szerepet vállal munkahelyi szervezetében.

Szakmaközi kapcsolatokban szakmai értékeit-elveit képviseli, érvel mellette.

d) autonómiája és felelőssége

Erősíti saját szakmai magabiztosságát, reálisan méri fel saját szakmai lehetőségeit és hiányosságait.

Tudatos önfejlesztés révén felelős önálló munkavégzésre képes, mely során a személyes és szakmai céljait össze tudja egyeztetni.

Kezdeményező szerepet vállal a jelenségek megértésében, a felelős gondolkodásra ösztönzésben, saját tevékenységeiben, döntéseiben a tudományos-szakmai szempontokat juttatja érvényre.

Szakmai meggyőződéseken alapuló önálló döntéseket hoz, prioritásként kezeli a kutatásalapú véleménynyilvánítást és tevékenységet.

Megbízható szakmai partner a különböző együttműködésekben, a kooperációban vezető és vezetett szerepeket is hatékonyan betölt.

Felelősséget vállal saját kommunikációjáért és annak folyamatos fejlesztéséért.

Felelősen kezdeményez és vezet innovációs folyamatokat.

Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért, a neveléstudomány elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

a neveléstudomány elméleti-fogalmi rendszere [elméleti és történeti pedagógia, pedagógiai (kultúr)antropológia, összehasonlító pedagógia] 15-20 kredit;

a nevelés, oktatás és képzés pszichológiai, társadalmi, politikai, jogi háttere és azok magyar és nemzetközi aspektusai, trendjei (a nevelés és intézményeinek társadalmi szociológiai, pszichológiai, jogi, irányítási és menedzsment alapjai) 15-20 kredit;

nevelés-, oktatás-, és művelődéskutatás főbb területei és azok kutatás-módszertana (művelődés és oktatáskutatás, a neveléstudományi kutatások módszerei, a különböző kutatási stratégiák kutatásmethodikái megalapozása) 15-20 kredit;

nevelés és oktatás iskolai, valamint iskolán kívüli intézményrendszerei, továbbá a pedagógiai innováció, a szervezetfejlesztés támogatásának intézményes és szocializációs formái (a kisgyermekkor pedagógiája, iskolapedagógia, szakképzés, szociálpedagógia, felnőttképzés és tudásmenedzsment, felsőoktatás-pedagógia) 25-30 kredit;

kötelezően választandó szakos specializáció 40-45 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozatú diploma megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a köznevelés- és a felsőoktatás különböző szinterein, intézményeiben végzett terepmunka, amelynek időtartamát a specializációkhoz kapcsolódóan a képzés tanterve határozza meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a pedagógia, pszichológia, andragógia, szociológia, jogi, társadalomtudományok, gazdaságtudományok, egészségstudományok ismeretköreiből

I.2. A képzés programja; a szak tanterve (az óra és vizsgaterv táblázatos összegzése)

ismeretkörök és tantárgyaik <i>felelősök</i>	félévek				tantárgy kredit- száma	számon -kérés (koll / gyj /egyéb)
	1.	2.	3.	4.		
	tantárgy <u>féléves</u> tanóraszám, tanórátípusa (ea / sz / gy / konz) / kreditértéke					
törzsanyag ismeretkörei						
Társadalomfilozófiai alapok ismeretkör – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 8,3(kredit%)						
1. Politikai és társadalomfilozófia –	30 ea				3	koll
2. A neveléstudomány szaknyelve –	30 ea				3	koll
3. Neveléstudományi modellek és paradigmák –	30 ea				2	koll
4. Nevelélméletek és iskolarendszer –		30 gy			2	gyj
A nevelés tudományterületi összefüggései – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 10(kredit%)						
1. Neveléslélektan–	30 ea				3	koll
2. Tanítás– és tanuláselméletek –		30 ea			3	koll
3. A nevelésszociológiai információ –	30 ea				3	koll
4. Az oktatás gazdaságtana –	30 ea				3	koll
Nevelés és oktatás történeti aspektusai – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 9,1(kredit%)						
1. Pedagógiai problémátörténet I. –	30 ea				3	koll

2. Pedagógiai problémátörténet II. –		30 ea			3	koll
3. Történeti és pedagógiai antropológia –	30 gy				2	gyj
4. Oktatási rendszerek az EU-ban –		30 ea			3	koll
A nevelés és az oktatás teoretikus megközelítése – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 10(kredit%)						
1. Pedagógiai szociálpszichológia –		30 gy			2	gyj
2. Tantervemélet és tanulási környezet I. –	30 ea				3	koll
3. Tantervemélet és tanulási környezet II. –		45 gy			2	gyj
4. Szakképzés, munkaerőpiaci képzés –			30 ea		2	koll
5. Nevelésszociológiai elméletek –		30 ea			3	koll
A nevelés és oktatás kutatásmethodikai vonatkozásai – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 3,3(kredit%)						
1. Oktatáskutatás tervezése és szervezése –		30 gy			2	gyj
2. Adatelemzés az oktatáskutatásban (SPSS)–		45 gy			2	gyj
a törzsanyagban összesen	240 ea 30 gy 25 kr	120 ea 180 gy 23 kr	30 ea 2 kr		49 kr	13 koll. 6 gyj.

2

<i>Nevelési és oktatási kutatások specializáció ismeretkörei/tantárgyai</i>						
Rendszerelemzés, szervezetkutatás, hatékonyságmérés ismeretkör – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 8,3(kredit%)						
1. Tudományos írásmű készítése (Academic Writing) –			45 gy		2	gyj
2. Közoktatási és felsőoktatási kutatási gyakorlat –				45 gy	3	gyj
3. Rendszerszintű és intézményi szervezetkutatások az oktatásban –			45 gy		2	gyj
4. Tudás- és hatékonyságmérési elemzések –				45 gy	3	gyj
Szociológiai, történeti vizsgálatok/kutatások ismeretkör – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 10(kredit%)						

5

1. Oktatásszociológiai kutatások –			30 ea		3	koll
2. Társadalomtörténet –			30 ea		3	koll
3. Ifjúságszociológia –				30 ea	3	koll
4. Neveléstörténeti kutatások –			45 gy		3	gyj
Pedagógiai innovációk ismeretkör – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 5(kredit%)						
1. Iskolaelméleti kutatások, pedagógiai innovációk –			30 ea		3	koll
2. Nevelépszichológiai kutatások –				45 gy	3	gyj

Kötelezően választható tanegység (az előadások közül 6 kredit választása kötelező)						
Munkaerő-piaci, demográfiai, antropológiai elemzések ismeretkör – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 10(kredit%)						
1. Munkaerő-piaci politikák <u>KV</u> –				30 ea	3	koll
2. Emberi erőforrás-kínálat <u>KV</u> –				30 ea	3	koll
3. Elméleti antropológia <u>KV</u> –				30 ea	3	koll
4. Demográfia <u>KV</u> –				30 ea	3	koll
Kötelezően választható tanegység (a gyakorlatok közül 6 kredit választása kötelező)						
Társadalmi tér – oktatási szinterek ismeretkör – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 7,5(kredit%)						
1. Speciális tanulói csoportok kutatása <u>KV</u> –				30 gy	2	gyj
2. Oktatásközpontok elemzések <u>KV</u> –				30 gy	3	gyk
3. Nemzetközi összehasonlítások az oktatáskutatásban <u>KV</u> –				30 gy	2	gyj
4. Kutatás és tudományos képzés a felsőoktatásban <u>KV</u> –			30 gy		2	gyj
Segítő-fejlesztő pedagógia specializáció ismeretkörei/tantárgyai						
A különleges bánásmód pedagógiai megközelítésben ismeretkör – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 7,5(kredit%)						

1. A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való foglalkozás történeti és nemzetközi összehasonlító pedagógiai szempontból –			30 ea		3	koll
2. Az egyéni tanulói igényekhez alkalmazkodás a tömegoktatás történetében –			30 ea		3	koll
3. Iskolai magatartási és beilleszkedési zavarok pedagógiai kezelése –				30 ea	3	koll
Differenciált tehetséggondozás ismeretkör – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 7,5(kredit%)						
1. Az iskolai integráció és inklúzió aktuális kérdései –			45 gy		3	gyj
2. Iskolai tehetségfejlesztés –			45 gy		3	gyj
3. Speciális tanulói csoportok –				45 gy	3	gyj
A hátrányos helyzet és kezelése ismeretkör – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 7,5(kredit%)						
1. Az eltérő bánásmódot igénylő tanulók pedagógiai segítése –				45 gy	3	gyj
2. A hátrányos helyzetű tanulókat oktató iskolákban dolgozó pedagógusok szakmai fejlesztése –			45 gy		3	gyj
3. A pedagógusok és a gyermekvédelmi szakemberek együttműködésének támogatása –				45 gy	3	gyj
Kötelezően választható tanegység (az előadások közül 6 kredit, a gyakorlatok közül 7 kredit választása kötelező)						
A pedagógia és a művészetek metszéspontja ismeretkör – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 6,6(kredit%)						
1. Kutatások az intézményes tehetséggondozás körében <u>KV</u> –				30 ea	3	koll
2. Zenei fejlesztés és transzferhatásai <u>KV</u> –				30 ea	3	koll

3. Pedagógiai fejlesztés játékkal, drámával <u>KV</u> –				30 gy	2	gyj
Jelzőrendszer, tanácsadás ismeretkör – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 3,3(kredit%)						
1. A családi gyermeknevelési tevékenység pedagógiai támogatása <u>KV</u> –				30 gy	2	gyj
2. Hallgatói tanácsadás, segítségnyújtás a tömegesedő felsőoktatásban <u>KV</u> –				30 gy	2	gyj
A lemorzsolódás megelőzése ismeretkör – elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 8,3(kredit%)						
1. Az egészség- és mozgásfejlesztés pedagógiája serdülőkorúak körében <u>KV</u> –				30 ea	3	koll
2. Olvasáspedagógiai és szövegértési fejlesztés módszertana <u>KV</u> –				30 ea	3	koll
3. Az információs és kommunikációs technológiával (IKT) támogatott képességfejlesztés pedagógiája <u>KV</u> –			30 gy		2	gyj
4. A tanulás tanítása <u>KV</u> –			30 gy		2	gyj
Szakdolgozati szeminárium I. –			45 gy		3	gyj
Szakdolgozati szeminárium II. –				45 gy	3	gyj
Szakdolgozat				45 konz/14 kr	össz. 20 kr	beszámoló záróvizsga
A szakon eddig összesen						
Nevelési és oktatási kutatások specializáció	240 ea 30 gy	120 ea 180 gy	120 ea 210 gy	150 ea 270 gy 45 konz.		21 koll. 17 gyj. 1 besz.
	25 kr	23 kr	23 kr	47 kr		
Segítő-fejlesztő pedagógia specializáció	240 ea 30 gy	120 ea 180 gy	90 ea 240 gy	150 ea 270 gy 45 konz.		20 koll. 19 gyj. 1 besz.
	25 kr	23 kr	24 kr	46 kr		

Szabadon választhatók (az adott szak KKK-ja szerint, többnyire legalább az összkreditek 5%-a)						
A felsőoktatási intézményben meghirdetett tantárgyakból szabadon						
					6 kr	gyj

szakmai gyakorlat (az adott szak KKK-ja szerint):						
--	--	--	--	--	--	--

					össz. 5 kr. 60 óra	
Nevelési és oktatási kutatások specializáció	630 ea 900 gy 45 konz.				120 kr	21 koll gyj 1 besz.
Segítő-fejlesztő pedagógia specializáció	600 ea 720 gy 45 konz.				120 kr	20 koll. gyj. 1 besz